

Fotó: Varga Ildikó

Közérdekű információk

Bicskei Járási Hivatal – ügyfélfogadás:

Bicske, Kossuth tér 14.
Minden hónap első hétfőjén, 13.00–16.00

Tessely Zoltán országgyűlési képviselő fogadóórája:

Bicske, Szent István út 1.
Páros héten: szerda, 16.00–18.00
Páratlan héten: csütörtök, 10.00–12.00

Önkormányzati Hivatal – ügyfélfogadás:

Tel.: 22/594-036
Hétfő: 8.00–16.00
Szerda: 8.00–16.00
Péntek: 8.00–12.00

Polgármesteri fogadóórák:

Tel.: 22/594-036
Hétfőn 8 órától,
előzetes időpontfoglalás alapján, amíg van érdeklődő.

Orvosi rendelő, Faluház:

Fő u. 137., tel.: 30/876-8145
Hétfő és szerda: 12.00–14.00
(szerdán 9 és 11 óra között tanácsadás),
kedd és csütörtök: 13.00–15.00,
péntek: 8.00–12.00

Gyógyszertár, Faluház:

Fő u. 137., tel.: 22/252-550
Az orvosi rendelő rendelési idejében tart nyitva.

Fogászat, Faluház:

Fő u. 137., tel.: 22/353-250 (dr. Hargitai László)
Szerdán 11 és 16 óra között (előjegyzés alapján)

Gyermekorvos, Tamássy–Margalit-kúria:

Fő u. 68., tel.: 20/395-5555 (dr. Varga László)
Kedd: bejelentkezés 12 és 15 óra között,
rendelés 13 és 15 óra között
Csütörtök: bejelentkezés 13 és 15 óra között,
rendelés 14 és 16 óra között

Orvosi ügyelet:

Az orvosi ügyeleket a bicskei központi ügyelet látja el.
Tel.: 70/370-3104 és a 104-es központi hívószám
Hétköznap délután 4 órától másnap reggel 8-ig,
hétfőjét és ünnepnapokat megelőző utolsó munkanap
16 órától az azt követő első munkanap 8 óráig.

Védőnői szolgálat, Faluház:

Fő u. 137., tel.: 30/970-8517 (Makai Kinga védőnő)
Tanácsadás szerdánként 9 és 13 óra között
(előzetes bejelentkezés minden esetben szükséges)

Faluház:

Tel.: 22/594-368, Szarvas Józsefné: 70/450-8704

Posta:

Fő utca 73., tel.: 22/594-049
Hétfőtől péntekig 8-tól 16 óráig

Könyvtár:

Fő u. 68., tel.: 70/338 4814
Hétfőtől péntekig: 8.00–12.30, 13.30–16.00

Közzet megbíztott:

Fő u. 191., tel.: 20/526-8664 (Gáfor János)

Esély Gyermekjóléti Alapítvány:

Fő u. 68., tel.: 22/999-424, 70/450-8733

Felcsúti Hírlap

A Felcsúti Önkormányzat hivatalos, ingyenes hírlevele, megjelenik havonta huszonegy oldalon, **800 példányban**. Nyilvántartásba véve a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal által 163/2233/3/2011. számon.

Felelős kiadó: dr. Sisa András jegyző

Kiadja: Felcsút Község Önkormányzata

Hirdetésfelvétel: penztar@felcsut.hu

Kéziratleadás: 20/336-2680; hirlap@felcsut.hu

Terjesztési észrevételek: muszak@felcsut.hu

Felcsúti Hírlap

2021. június
X. évf., 6. szám (106.)

Az élet fájdalmas csodája

Így emlékezett Felcsút
közössége a nemzeti
összetartozás napján

Búcsúzó

Tanévet zártunk az óvodában
és az iskolákban

CSALÁDMESE
A föld ajándékai

Barangolás a Séri családdal az esszenciális olajok világában

Életem minden percében cukrász vagyok

Találkozás Csuta Zsolt csákvári cukrászmesterrel

Címlapfotó:
Barbara Gabriella

Felcsúti Hírlap

3 Ürgelesben

Gazsi Máté újabb alkotása nyert rangos díjat

4 Búcsúzó

Tanévet zártunk az óvodában és az iskolákban

6 Az élet fájdalmas csodája

Igy emlékezett Felcsút közössége a nemzeti összetartozás napján

8 „Nem szégyen az öregség”

Szociális gondozóként az idősek szolgálatában

Kocsner Józsefné Ágnes Újbarokról jár nap mint nap Felcsútra, hogy gondját viselje mindazoknak a nagymamáknak-nagypapáknak, akik a házi segítségnyújtás szociális szolgáltatását kérik. Küldetése, hogy a rábizottak számára biztosítsa az önálló életvitel fenntartásához szükséges napi ellátást: így bevásárol nekik, postára megy, felírja és kiváltja a gyógyszereiket, amellet, hogy elvégzi a ház körüli teendőket, s ha a gondozottak egészségi állapota úgy kívánja meg, feladata az ápolásuk is. Ági szívügye az idősek szolgálata. Hogy miként talált rá a hivatására, s szociális gondozóként mi is a szerepe és a hitvallása, azt most lapunk olvasóival is megosztja.

9 Életem minden percében cukrász vagyok

Találkozás Csuta Zsolt csákvári cukrászmesterrel

Akinek Csákváron át visz az útja, alighanem betér a legendás Csuta cukrászdába, különösen nyáron, amikor az ízek és a színek kavalkádja csak úgy hívogatja. Fagylaltkülönlegességek sorakoznak a pult mögött, az ember választani sem tud közülük – Csuta Zsolt egyedi alkotásai ezek, nem is egy közöttük a rangos díjat nyert munka. A csákvári cukrászmester, amellet, hogy a Triásszal vagy éppen a Házias vidámsággal várja az édesszájúakat, arra esküdött fel, hogy tudását a fel-

csúti Letenyey tanulóinak is átadja. Iskolánk cukrászműhelye voltaképpen az ő keze munkája. Hogy miként lett a fagylalt-készítés mestere, és mit jelent számára a cukrászat, azt ő maga mondja el nekünk, ahogyan azt is, hogy miért lett a „lovazás” szerelmese.

12 Mesesarok

Kacsakaland

14 A föld ajándékai

Barangolás a Séri családdal az esszenciális olajok világában

16 „Tiszta szívemből mondom: boldogok voltunk”

Mozaikok a felcsúti dalkör történetéből

Az egész Váli-völgyet bejárták nótáikkal, s hatásukra a többi település is megalapította saját dalkörét. Mintegy hatvanan jöttek össze hétről hétre, hogy az énekszóval színt vigyenek a falu életébe. A legendás igazgató bácsi, Csörgöl Lajos vezetésével kovácsolódtak olyan közösséggé, amelynek tagjai a végsőkig kitarottak egymás mellett. Már csupán néhányan élnek az egykori felcsúti dalkör „nótázói” közül – egyikük, a 92 éves Nagy Jánosné Ilonka néni mesélt a dalárda létrejöttéről, küldetéséről, felidézve a nótázásban töltött húsz év legszebb pillanatait.

18 Kert

Tombol a nyár

19 Konyha

Pástétomparádé

20 Harangszó

A begyógyult csont

22 Mozaik

Ürgelesben

Gazsi Máté újabb alkotása nyert rangos díjat

Nagy Enikő

Alighanem igazi fotóművész van születőben – a lapunkban korábban bemutatott Gazsi Máté, a Váli-völgyi Fialokért Alapítvány ösztöndíjasa, az Endresz György Általános Iskola éppen most elbballagott tanulója ezúttal a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkársága által meghirdetett „Magyar szemmel” fotópályázat ifjúsági kategóriájában lett első helyezett. Több mint tízezer fotómű érkezett a pályázatra, közülük 101-et választottak ki, emlékezve a trianoni békediktátum 101. évfordulójára – a 101 legjobb kép egyike volt a mi Máténk alkotása is, amelyet a többi díjnyertes munka között a nemzeti összetartozás hétvégéjén A Nemzet Főterén, a Kossuth téren állítottak ki. A fotópályázat célja az volt, hogy új formában kapcsolja összes a világ különböző pontjain élő magyarokat, s vizuálisan mutassa be az életüket. A pályázók két témában nevezhettek: megörökítve a csodás helyeket, amelyek körbevesznek, és – a nemzeti újrakezdés évének apropóján – fotóra álmódva az újrakezdés témakörét is. A világ minden magyarlakta szegletéből, így a Kárpát-medencén túl Rio de Janeiről, Indonéziából, Isztambulból, Kanadából, Máltáról, Mauritiusról vagy épp Curacaóból is érkeztek pályaművek. Gazsi Máté alkotása az ifjú fotóművészek munkái között a csodás helyek kategóriában érdemelte ki az elsőseget.

„Ez a fotó Pusztaszer környékén készült – meséli Máté. – Akkor láttam először ürgeket, annyira elvarázsoltak ezek a kis rácsálók, hogy állandóan őket követtem. Egyszer csak észrevettem, hogy az egyikük épp egy növényt eszeget, óvatosan lehasaltam, és máris lencsevégre kaptam.” Azzal, hogy megörökítette Petőfi Sándor „fürgé ürgéjét”, Máté komoly értékmentést végzett. A huszadik század közepén az ürge még kártevőként tartották számon, az emberek erősen irtották ezt az egyébként igen értékes kismeslőt – elég, ha csak az ürgeöntés szokását említjük. Emellet az egyes területek legeltetésének felhagyásával, a növényzet túl magasra növekedésével párhuzamosan is megcsappant az állománya, az ürge ugyanis a rövid fűvű legelőket, kaszálókat, füves reptereket kedveli, hiszen csak akkor menekülhet el a ragadozómadarak elől, ha közeledtükét már messziről észreveheti. A faj védelmében lelőhelyüket felderítő és visszatelepítési programok indultak szerte az országban, a hazai populáció megőrzése kiemelt természetvédelmi feladattá vált (nem melleleg éppen a vele táplálkozó ritka ragadozómadarak, főként a kerecsensólyom és a parlagi sas megővése érdekében is). A 2015-ben az év emlősének választott ürge közel tíz éve már fokozottan védett fajnak számít, természetvédelmi értéke 250 ezer forint. Köszönet hát Máténak, amiért fotójával segítette a hazai ürgekolóniák élőhelyének feltárását.

Búcsúzók Tanévet zártunk az óvodában és az iskolákban

*Nagy Enikő
Fotó: Barbara Gabriella,
Fekete Imre László*

„Ne görbüljön szája senkinek sírásra”

„Búcsúznak” – hirdetik a katicákkal és macikkal díszített betűk a Kastély Óvoda udvarán, s Bárányosné Edit intézményvezető köszönti a ballagásra összegyűlt szülőket, nevelőket, gyermekeket: „Az elmúlt időszakban az tartotta bennünk a lelket, hogy igyekeztünk mindenben felfedezni a jót, a szépet, s hittük: eljön az idő, amikor újra együtt lehetünk. A nyár sok örömet, nevetést hoz, az ős pedig új óvodai évet, és a búcsúzóik immár iskolások lesznek.” Majd egymás után vonulnak be a Maci csoport ovisai, hogy ünnepi műsorral köszönjenek el „kastélyuktól”. „Bácsik, nénik, apák, anyák, Isten hozta ide hozzánk! De jól tették, hogy eljöttek, látni a mi ünnepünket!” – harsogják a gyerekek, s ki sem fogynak a versikékből, mondókákból, énekekből. Az Én elmentem a vásárba fél pénzzel... kezdetű magyar népdal, Weöres Sándor pletykázó asszonyainak verse vagy épp az Erdő szélén házikó... kezdetű gyermekdal is helyet kapott a repertoárban, s a kisebbek is elkészönnék a nagyoktól: „Búcsúznak tőletek most egy kis időre, rövid kis időre, kerek egy esztendőre. Kerek egy év múlva iskolások leszünk, kedves óvodánktól mi is búcsút veszünk. Ne görbüljön szája senkire sírásra, búcsúznak vidáman: a viszontlátásra!” A kicsi vállakra kerülnek aztán a tarisznyák, s búcsúzóul a Játékvárban minden gyermeket egy-egy szelet torta vár.

„Itt vagyunk, pedig úgy volt, hogy nem leszünk itt”

Bár már az előző tanév is kurtán ért véget, a mostani talán még furcsábbra sikerült, a járvány által újrairt hétköznapiak során ebben a tanévben mindössze két hónapot tölthettek az iskola falai között a diákok, s különösen a végzősök élete fordult nagyot: elmaradt a szalagavató és a szerenád, az érettségi pedig mindenféle óvintézkedések közepette zajlott. Ám ha nem is a megszokott módon, de a ballagásra – családtagok nélkül, kisebb közösségben – már a Letenyeyben is lehetőség adódott. Több mint négyszáz nap után gyűlt össze újra az iskola közössége, hogy rendhagyó módon ugyan, de elbúcsúztassák a végzősöket. „Itt vagyunk, pedig úgy volt, hogy nem leszünk itt, kitűztük, elodáztuk, bennünk volt a bizonytalanság, az ügysem-sohasem érzése, most mégis itt lehetünk, igaz, nem a klasszikus ballagási ceremónia keretében, hiszen nincs morajló tömeg, de van élő közvetítés – fogalmaz Bányai György iskolaigazgató. – Utoljára még mondhatunk nektek valamit. De mit is mondhatnánk? Talán azt, hogy higgyétek, minden a javatokra van, a jó is, és a rossz is. Az elmúlt tanévben történt valami, ami kirántotta az életünket a megszokott sodrásából, a vírushelyzet kihívás volt számunkra, ugyanakkor esély is, általa ugyanis az újratervezés lehetősége adatott meg nekünk. Kíváncsi vagyok, hogy éljétek ezzel a lehetőséggel.” Miután iskolánk igazgatója egyesével is elkészönnék a három ballagó osztálytól, következik a kimagasló tanulmányi eredményért, a kiváló szakmai munkáért és a közösségi szolgálatért járó elismerések átadása, majd a ballagás végén a végzősök az intézmény hagyományait továbbörökítve szalagot tűznek az iskola zászlójára, s még egyszer, utoljára körbejárják a Letenyey tantermeit.

Szemhunyásnyi idő alatt

„Azért vagy itt, hogy mindent lássa, hogy értsd a szót, olvasd az írást. Azért vagy itt, hogy mindent megtanulj, hogy az égbe szállj, ne hogy a porba hullj” – egy Ákos-dalszöveggel veszi kezdetét a ballagás az Endresz György Általános Iskola udvarán. Rózsaszállal a kezükben, tarisznyával az oldalukon sorakoznak fel az a és a f osztály tanulói, szemben velük ott lehetnek a szülők, nagyszülők, testvérek is. A búcsúzó akadémisták közül Horváth Koppány köszön el az iskolától: „Gyorsan repül az idő, pár éve elsőként vártuk, hogy megkapjuk első tankönyveinket, most viszont átadjuk a stafétabotot a hetedikeseinknek, reméljük, jó példával szolgáltunk nektek.” Bozó Viktória a helyi gyerekek osztályának nevében mond búcsúbeszédet: „Szemhunyásnyi idő alatt annyi minden történt, mind mások lettünk, így, együtt, s most itt találunk magunkat. Köszönet a tanároknak, akik segítettek azzá válni, akik most vagyunk.” Miután a ballagók feltűzik az iskolazászlóra osztályuk szalagját, Sulyok Attila igazgató szól a nyolcadikosokhoz és az összes évet záró diákhöz: „Szeptemberben a vírus belépett iskolánk életébe is, tanárok, tanulók betegedtek meg, ám hitünk és optimizmusunk átsegített a nehézségeken. Úgy vélem, a digitális és a hibrid oktatás terén is helytálltunk – ez közös sikerünk.” Következik a legkiválóbbak kitüntetése, s aztán elhangznak a várva várt szavak: „A 2020/2021-es tanévet ezennel bezárom.”

Az élet fájdalmas csodája

Így emlékezett Felcsút közössége a nemzeti összetartozás napján

Nagy Enikő
Fotó: Barbara Gabriella

„Édes kicsi fiam, te még nem tudsz olvasni, neked nyugodtan írhatok, és szabadon, és őszintén – hozzád beszélve és mégis magamhoz – valamiről, amiről soha nem beszéltem, amit magamnak sem vallottam be soha, aminek a nevét soha ki nem mondtam (...). Iskolai ünnepélyeken, tavasszal kiáltották hangosan: azt mondták nekem, hogy szeressem a kezemet és a lábamat. Mint-ha azt mondták volna, hogy szeressem a kezemet és a lábamat. Dac fogott el és furcsa makacsság: – hogyan lehetne kötelességem, hogy magamat szeressem, így szóltam magamban (...). De nem mondtam ki azt a szót soha. És most már nem is tudom kimondani, csak ennyit: valami fáj, ami nincs. Valamikor hallani fogsz majd az életnek egy fájdalmas csodájáról – arról, hogy akinek levágták a kezét és a lábát, sokáig érzi még sajogni az ujjakat, amik nincsenek. Ha ezt hallod majd: Kolozsvár, és ezt: Erdély, és ezt: Kárpátok – meg fogod tudni, mire gondoltam” – Karinthy Frigyes Trianon emléknapjára írt Levél kisfiának című művének soraival vette kezdetét a Faluház előtt összegyűlt felcsúti közösség megemlékezése június 4-én, a trianoni békediktátum aláírásának 101. évfordulóján. „Ne teljesen a gyászé, de inkább a nemzeti összetartozásé legyen ez a nap” – fogalmazott Flier Éva, községünk kulturális tanácsnoka, majd iskolásaink Juhász Gyula Trianon című versére megkomponált emlékműsora következett. „Nem kell beszélni róla sohasem, / De mindig, mindig gondoljunk reá” – hangzottak a sorok, s egymás után „kelt életre” mindaz, ami egykor Magyarországhoz tartozott. S talán nincs igaza Juhász Gyulának, talán igenis kell róla beszélni. A XX. egyik, ha nem a legnagyobb történelmi traumája ugyanis nyomot hagy a lelkekben, s szinte észrevétlenül öröklődik tovább – generációkon át, mert a XX. század nem engedte feldolgozni. Trianon emléke még több mint száz év múltán sem vált hideg emlékeztető, el mind a mai napig, s a nagy nemzeti tragédia megjelenik a hétköznapi emberek történetében. Párizsban húztak egy vonalat, s ezzel 3,2 millió – minden harmadik – magyar élete megváltozott... Közösségünkkel együtt emlékezett az Osztováta együttes és a Gyimesvölgye Férfikórus, a múltidézés Wass Albert szavaival, A bujdosó imájával ért véget: „Uram, adj békességet a Kárpátok között!” Majd az önkormányzat, az óvoda és az általános iskola, valamint a nyugdíjasklub képviselői koszorút helyeztek el a Faluházunk előtt álló, tavaly felavatott trianoni emlékműnél, Gyulavári Pál szobrászművész alkotásánál.

„Nem szégyen az öregség”

Szociális gondozóként az idősek szolgálatában

Kocsner Józsefné Ágnes Újbarokról jár nap mint nap Felcsútra, hogy gondját viselje mindazoknak a nagymamáknak-nagypapáknak, akik a házi segítségnyújtás szociális szolgáltatását kérik. Küldetése, hogy a rábízottak számára biztosítsa az önálló életvitel fenntartásához szükséges napi ellátást: így bevásárol nekik, postára megy, felírta és kiváltja a gyógyszereiket, amelle, hogy elvégzi a ház körüli teendőket, s ha a gondozottak egészségi állapota úgy kívánja meg, feladata az ápolásuk is. Ági szívügye az idősek szolgálata. Hogy miként talált rá a hivatására, s szociális gondozóként mi is a szerepe és a hitvallása, azt most lapunk olvasóival is megosztja.

Nagy Enikő
Fotó:
Döme László Balázs

„Csaknem harminc évig éltünk együtt az anyósommal, aki stroke következtében a fél oldalára lebéult, így folyamatos ápolásra szorult – kezdi Kocsnerné Ági. – Ekkor szembesültem azzal, hogy mennyire fontos, hogy az ember ott legyen a szerettei mellett, különösen akkor, amikor a legnagyobb szükségük van rá. Szociális gondozóként és házi ápolóként végeztem, s elhatároztam, hogy tudásomat, tapasztalataimat mások szolgálatába állítom. Több mint tíz évig gondoskodtam egy fővárosi néniről, s miután ő elment, úgy döntöttem, vidéken folytatom a szolgálatot.” Ági a Magyar Pünkösdi Egyház országos missziójához csatlakozva került nemrégiben községünkbe. A misszió közel ezer segítője 270 településen van jelen napi szinten, s a szociális ellátás területén mintegy tízezer főt érnek el. A 2009 óta működő segítő szolgálat célja azok támogatása, akik önmagukról részben vagy egyáltalán nem képesek gondoskodni. A házi segítségnyújtás során a „misszionáriusok” a szolgáltatást igénybe vevők saját lakókörnyezetében biztosítják az önálló életvitel fenntartásához szükséges ellátást.

A szolgáltatás igénybevétele önkéntes, kérelem alapján, az egyén napi gondozási szükségletének feltérképezését követően veszi kezdetét, térítési díja egy órára 200 forint.

„Faluhelyen sokszor megrémülnek a szociális szótól, a szegénységgel hozzák összefüggésbe, pedig korántsem erről van szó, hanem egy valódi odafordulásról – mondja Ági. – Közel áll hozzám a misszió hitvallása, az a felfogás, amellyel az embert tekintik. Úgy érzem, én is oda tudok állni a másik mellé, s különösen kedvesek a szívemnek azok, akik becsülettel leélték egy életet, s öregségükben egy kis segítséget igényelnek. Hiszem, hogy nem szégyen az öregség. Már más világot élünk, mint régen, nem laknak együtt a generációk, s a családtagok a napi hajszában nem feltétlenül tudnak mindig jelen lenni az idősebb hozzátartozók mellett. Megnyugtató számukra a tudat, hogy van, aki rájuk néz, s ha kell, segít is nekik. Abban a napi egy órában, amit egy-egy gondozott szolgálatában eltöltök, igyekszem mindent megtenni, hogy az ellátásukban hiány ne legyen. Munkámat teljes egészében a családdal egyetértésben végzem. S úgy érzem, maguk a gondozottak is örülnek, amikor megyek, sőt, várják, mikor érkezem. Én magam is szeretek velük lenni, sok erőt adnak nekem, s én is igyekszem lélekben is erősíteni őket. Mert igenis szükség van rájuk. Épp ezért mindenben mellettük állok. Azt szoktam mondani, hogy hazajövök hozzájuk. Ahhoz, hogy elfogadjanak, hogy a gondja-imra bizzák magukat, s beengedjenek az életükbe, bizalom szükséges. Büszke vagyok, hogy mindenhol örömmel látnak engem.”

(Ha szeretné igénybe venni a házi segítségnyújtás szolgáltatását, akkor Kocsner Józsefné Áginál a 06 20/210-3787-es telefonszámon kérhet részletesebb tájékoztatást.)

Életem minden percében cukrász vagyok

Találkozás Csuta Zsolt
csákvári cukrászmesterrel

Nagy Enikő
Fotó: Döme László Balázs

Akinek Csákváron át visz az útja, alighanem betér a legendás Csuta cukrászdába, különösen nyáron, amikor az ízek és a színek kavalkádja csak úgy hívogatja. Fagylaltkülönlegességek sorakoznak a pult mögött, az ember választani sem tud közülük – Csuta Zsolt egyedi alkotásai ezek, nem is egy közöttük rangos díjat nyert munka. A csákvári cukrászmester, amelle, hogy a Triásszal vagy éppen a Házias vidámsággal várja az édesszájúakat, arra esküdött fel, hogy tudását a felcsúti Letenyey tanulóinak is átadja. Iskolánk cukrászműhelye voltaképpen az ő keze munkája. Hogy miként lett a fagylaltkészítés mestere, és mit jelent számára a cukrászat, azt ő maga mondja el nekünk, ahogyan azt is, hogy miért lett a „lovász” szerelmese.

Fotó: Magyarország étele/Facebook

Az első, a csákvári Csuta cukrászdában találkozunk, egy hatalmas fagyaltkehllyel fogad, ez a Triász fantázianévű kreáció, avagy az a csokoládés-meggyöntet mandulafagyalt, mely néhány esztendeje az év fagyaltja lett. Ám nem ez az egyetlen Csuta-mű, amely kiérdemelte az ország legkiválóbb fagyaltjává járó elismerést: „Először 2010-ben a fehér-csokoládé-alapú, szilvapálinkás, házi szilvalekvárral és fahéjjal megbolondított Házas vidámsággal nyertem el a címet, ám a történethez hozzátartozik, hogy korábban, 2008-ban különdíjas lettem a Tavaszi álommal, amely az év legszebben díszített fagyaltja lett. S a következő évben is elindultam a versenyen, akkor nem nyertem semmit, de felismerve a hibáimat megtanultam versenyezni. Az ezt követő években rendre az én munkám kapta az „Év Fagyaltja” címet. Majd felkértek, hogy zsűrizzek. Mi volt a titkom? A lényeg az ízekben van, a fő, hogy az adott fagyalt egyben legyen. A Triász számos újdonságot hozott a fagyaltművességbe. Ez volt az első fagyti, amelyben három íz kapott szerepet, és belecsempészttem egy kis ropogtatnivalót is, hogy tovább maradjanak a szájban az ízek. Ez a munkám nem csak ezért volt különleges: egészen addig senki készített még mandulafagyit.”

A kezdetek

Több más alkotása mellett Csuta Zsolt összes díjat nyert fagyaltműve megköstölhető a cukrászdájában, Csákváron. „Légy mindvégig Jézus hűséges követője, mert lehet, hogy téged is kiválasztott” – olvasható a cukrászok védőszentjének mottója a bejáratot „örző” Szent Mátyás-faszobornál. S hogy a csákvári cukrásmester miként „választatott ki” hivatására, annak története ekképp hangzik: „Gyermekként mindig besegítettünk édesanyáknak a hűgaimmal, amikor azt akartuk, hogy süti legyen az asztalon. Édesapám is vendéglátós volt, az ő példája is benne volt abban, hogy ezt a szakmát választottam. Székesfehérváron jártam iskolába, ahol rendkívül jó alapokat kaptam. Szakmai »őregapámnak« a szintén csákvári Dorogi Józsefet tekintem, aki korának egyik leghíresebb cukrásmestere volt. De fontosnak tartom a közvetlen oktatókról is megemlékezni, akikről a szakma csínját-bínját tanultam. Rajtuk kívül volt még egy nagy tanítóm: Szervánszky László, az ország egyik legismertebb mestercukrásza. Meghatározók voltak számomra az otthon begyűjtött ízek is, napjainkban a házias egyébként újra trendi. Gyermekkori kedvencem nagymamám Kati-szelete volt, ami amennyire egyszerű, legalább

annyira finom is. Viszonylag fiatalon vágtam bele ebbe az egészbe. Huszonegy évesen üzletvezető, huszonkét évesen vállalkozó lettem.”

A cukrászat mint életforma

A csákvári Csuta cukrászda csaknem harminc éve működik. A fagyaltok mellett egészen egyedi sütemények, bonbonok, rétesek, torták várják a vendégeket. Míg kezdetben Zsolt egyedül állt helyt az üzletben, addig mostanra komoly csapatmunka eredménye valahány kézműves alkotás – kivétel a fagyalt! A nyár legnagyobb slágerét kizárólag maga a mester készíti, habár nem ritkán a cukrászat felé kacsingató nagyfia is besegíti neki. Hogy miért épp a fagyaltkészítés lett Csuta Zsolt legfőbb profilja, annak ugyancsak megvan a története. „A cukrászszakma meglehetősen széles spektrumú, így folyamatosan képeztem magam, tanfolyamról tanfolyamra jártam, s egyszer beiratkoztam a „karamellkirálynőnek” nevezett Vigh Maja Venesz-díjas mestercukrász workshopjára. Igazából ő az, aki megkedveltette velem ezt az egészet, s akinek az unszolására belevágtam a versenyzésbe. A fagyizás egyszerűen rám ma-

radt, s egy-egy szakmai megmérettetésen mindig megállapítottam: de hiszen ilyen az enyém is van! S egyszer aztán azt mondtam, próbára teszem magam. Rögtön egy különdíjjal jöttem haza. A cukrászat számomra élethivatás. Nem csupán nyolc órában, de életem minden egyes percében cukrász vagyok. Nekem nem gond, ha még este nyolckor vagy épp hajnali ötkor is cukrász vagyok, nekem ez nem a munkám, hanem az életem. A cukrászat számomra – s voltaképp a családom számára is, ők mindig mindenben mellettem állnak, és támogatnak – egy életforma. Elválaszthatatlan tőlem. Nélküle nem létezem.”

A lovak világában

A Csuta manufaktúra működtetése mellett Zsolt a felcsúti Letenyey szakoktatójaként is éli a hivatását, s az iskola egyedülálló módon a legkorszebb eszközparkkal felszerelt cukrásműhelye is az ő műve, ahogyan a felcsúti cukrásképzés beindítása. Oktatói hitvallása szerint nincs eredmény munka és győtrelem nélkül, a sikerért keményen meg kell dolgozni – ezt a felfogást próbálja tanulóiban is erősíteni, s azt, hogy bár kell, hogy legyenek céljaink, el kell tudnunk fogadni, ha a Jóisten átirja ezeket, mert meglehet, sokkal jobb lesz az ügy, mint ahogy gondoltuk volna. Élethivatásából Zsoltot csupán nagy „tanítómesterei”, a lovak tudják kiszakítani. Ha csak teheti, belép az otthonának kertjében lévő ajtón, amely egy egészen más világot nyit meg számára. „Meggyőződése, hogy az ember vagy ügy születik, hogy szereti a lovakat, vagy nem – vallja. – Én így születtem. Kisszácsként gyakran átszöktem a parasztbácsihoz a szomszédba, és az volt a boldogság számomra, ha esetleg befoghattam, megpatkolhattam vagy megpucolhattam a lovait, hát még ha nagyritkán fel is ülhettem a hátukra... Egyszerűen szerettem az istállóban lenni. Titokban, a szüleim tudta nélkül tanultam meg lovagolni. Odahaza azt mondtam, hogy biciklizni megyek, s egyszer, amikor már biztos voltam a dolgomban, hazalovagoltam. Huszoneves koromban vettem meg az első saját lovamat. Azt kezdtem el tenyésztetni, annak a leszármazottjait gondozom még mindig. Szeretek a lovakkal foglalkozni, a születésüktől kezdve a halálukig. A lovazás a cukrászat és a fagyaltművesség mellett a legnagyobb szerelem számomra – így teljes az életem, s persze együtt a családommal, a feleségemmel és a három gyermekemmel.”

A Csákok és a Vértesi trófea

Nemrégiben újra a felcsúti Letenyey adott otthont a „Magyarország élete” élőmunkás szakácsverseny döntőjének, melynek során rendre a legjobbnak talált tizenkét csapat mérkőzhet meg egymással a 2018-ban megálmodott rangos elismerésért. A mostani „erőpróba” szlogenje így hangzott: Egy a természettel, és ezúttal is hazai alapanyagokból kimunkált magyaros ízek, innovatívan elkészített, mégis klasszikusnak számító fogások kerültek terítékre, a hagyományost a modernrel ötvözve. A mostani összecsapásnak az iskola már nem csak a helyszínéül szolgált, de az egyik versenyző csapatot is a Letenyey adta: a Csákok párosát két oktatónk, Csuta Zsolt és Zimmermann Imre alkotta, az általuk készített „Vértesi trófea” pedig a verseny különdíját hozta haza. Muflongerinc birsalmasajtós vadkacsapráddal, fátolkában, erdei királymozaik vargányával és szarvashússal, porzósolt fűrtőjás almás vadkacsamájával töltve, roppanós zöldséges rétes fészekben, vértesi burgonyapüré medvehagymával, íróval és szegfűgombával, pirított orondi érlelt sajttal, csipkefánk csorgós hecsedlivel – íme, az általuk megálmodott ételkülönlegesség, amely a gánti Vértességen már meg is köstölhető. „Iskolánk hírnevét szerettük volna öregbíteni azzal, hogy mi is beneveztünk a versenyre – mondják konyhaművészeink –, s meg szerettük volna mutatni a gasztrotársadalomnak, milyen az, amikor szakács és cukrász összefog. De példát szerettünk volna állítani a diákok elé is, hogy az ember még felnőttként is megméretheti magát a siker érdekében.”

Hidegnyalat-történelem

A fagyaltot, amely egyébként több száz éve létező édesség, kezdetben hideg nyalatnak hívták. Hajdanán a japán császári palotában jeges italokat nyalogattak, 1252-ben az olaszok jegyezték le először a fagyalt őseinek receptjét. A fagyti a XVII. században kezdte elnyerni mai formáját, amikor XIV. Lajosnak Chantilly várában gombóc alakúra formált, tojással kevert jeges húsitót szolgáltak fel. Ez volt az első igazi fagyaltszerű eledel. Chantilly várából származik a tejszínhab is.

Fotó: Magyarország étele/Facebook

Mini-Csákvár a Csuta cukrászdában

A csákvári Csuta cukrászdában nem csupán a névadó, Csuta Zsolt szíve-lelke van benne, de voltaképpen az egész város is: Csákvár három temploma, az Eszterházy-kastély, a Geszner-ház, a „Lőporos”, a tűz- és a víztorony vagy éppen a csikvarai rét gémeskútja fogadja a cukrásműhelybe betérőket – kicsiben legalábbis. A Csuta manufaktúra udvarán megsodálható „mini-Csákvár” Dorny Mihály alkotása. A makettművész csaknem húsz éve dolgozik a szabadtéri kiállítás egyes darabjain, amelyek Csuta Zsolt jóvoltából a cukrászdában leltek új otthonra. Körülöttük a falakon pedig Soproni Kiss Sándor festőművész, csákvári rajztanár alkotásai kaptak helyet, Csákvár teremtett és épített örökségét bemutatva.

Kacsakaland

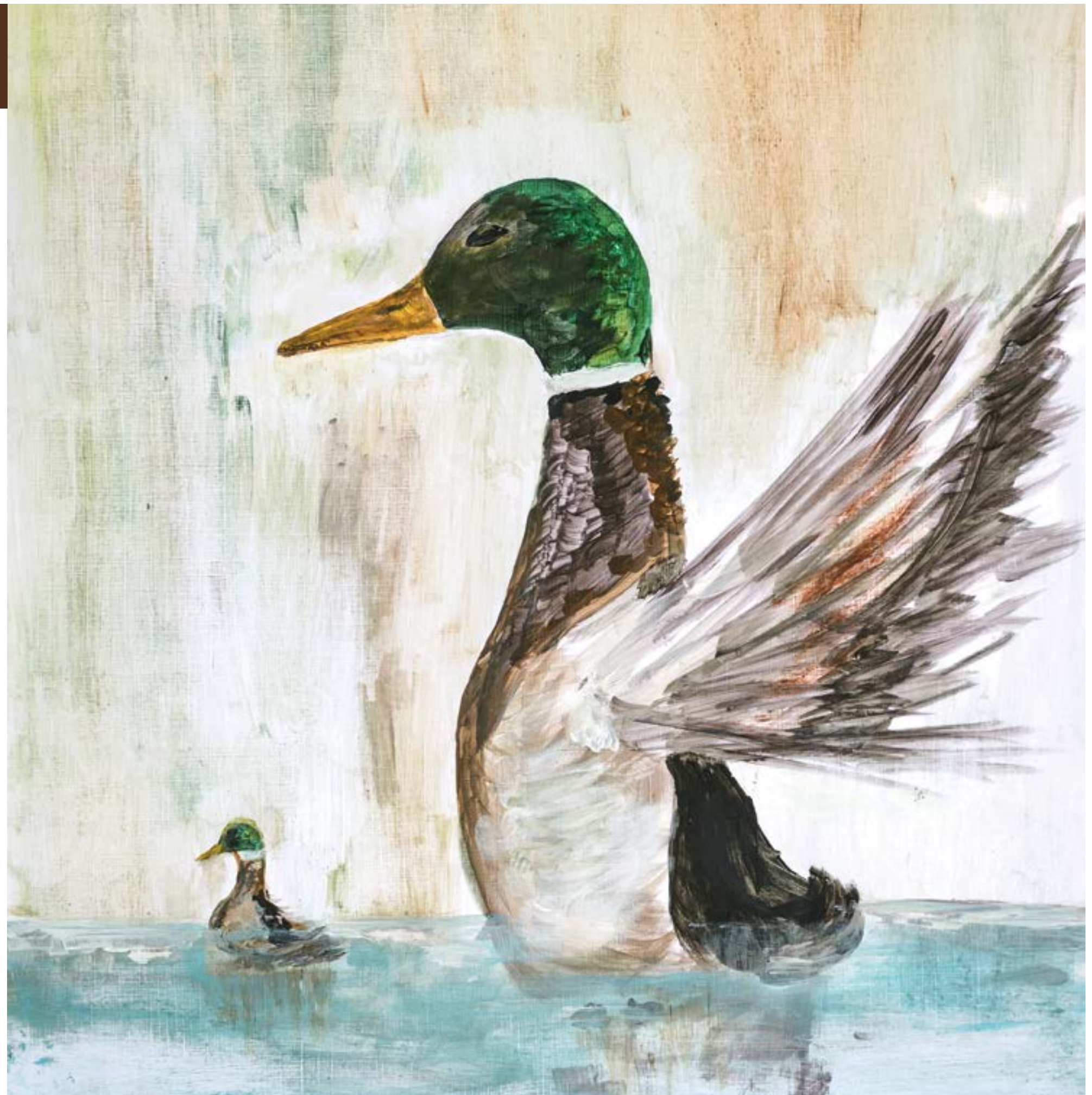
*Írta: Feketéné Schneider Mária
Rajzolta: Csepeliné Okszana*

Kacsamama kétségbeesetten járt fel s alá az üres járdán, míg végre arra jött egy ember, aki rögtön észrevette, hogy itt valami nincs rendben, kacsamamának ugyanis tizenhárom fiókája kelt ki néhány napja, de azokat most sehol sem látja. Tegnap még vígan úsztak anyukájuk után a tűzivízirtározó tavacskájában. A tó melletti nádasban keltette ki kicsinyeit a mama, ám hirtelen eltűntek. Hová bújhattak el? Mi történt velük? Hiszen egyetlenegy sem maradt a kacsamamával! Talán a föld nyelte el őket? Ez az ember el sem tudta képzelni, mi történhetett, de hogy valami nagy baj történt, az biztos, mert kacsamama bátran eléje állt, és kétségbeesetten hápogott. A mi emberünk el is kezdte keresni a kicsiket, mindhiába, segítséget hívott hát. Egyszeriben négy-öt ember is ott termett, aki segített a keresésben. Kacsamama nekik is elpanaszolta hatalmas bánatát. Elképesztő bátorságra vall, hogy egy vadmadár odaállt az emberek elé, és segítséget kér. Ám hirtelen kiskacsahápopást hallottak, de nem látták a kicsiket. Nem tudták honnan jön a hang. Mentek utána, de még akkor sem láttak semmit. Pedig valahol ott kell lenniük, de hol? Már a tó partjánál jártak, de még mindig nem látták a kis tekergőket. De hisz hol lehetnek? A hangok egyre közelebből hallatszottak. S akkor, láss csodát, meglettek: a tóban, a parttól nem messze, mintegy másfél méterre van egy túlfolyó, aminek az átmérője harminc centiméter lehet, hát ebbe esett bele mind a tizenhárom kiskacsa!

Innen aztán hogyan lehet kimenteni a kis jószágokat? Rögtön szóltak az üzemvitel vezetőinek, akik ilyen feladattal még soha nem találkoztak, ám szlogenjük szerint – „az üzemvitel mindent megold” – megpróbálkoztak a lehetlennel is. Hoztak egy hosszú alumíniumlétrát, vízszintesen a tó fölé helyezték, miközben kikötötték a közeli kerítéshez. A létrát a többi négy-öt ember fogta, s hősünk, Norbert laposkúszásban a létra végére mászott, hogy valahogy kiemelje a kacsákat a túlfolyó aljából. Kacsamama közben a tó vizére szállt, és továbbra is kétségbeesetten hívta fiókáit, azok pedig a cső aljában szintén kétségbeesetten válaszoltak anyjuk hívására. Így az értük lenyúló kezetre észre sem vették, ezért sikerült elkapni az egyiket, és felhozni a cső fenekéről. Norbert a tó vizére tette a rémült kis állatot, amely

elképesztő gyorsasággal úszott anyukájához. Kacsamama látta, hogy sikerült egy fiókájához hozzájutnia, tovább hápogott hát, és hívta kicsinyeit, ők pedig továbbra is válaszoltak a csőből. Így Norbert a létrán hason fekve, a tó fölött ki tudta menteni a többi rémült állatot is. Amikor az utolsót is vízre bocsátotta, kacsamama elhallgatott, nem adott le több vészjelzést, és egyetlen kicsi sem hápogott tovább. Kacsamama elégedetten továbbbúszott családjával, azt hitte, minden gyermeke megvan, ám a 13. kiskacsa továbbment a túlfolyó kifelé vezető csövében, így Norbert nem érte el. Árpádnak eszébe jutott, hogy a túlfolyónak van még egy aknája, ahol be lehet mászni, és talán a kis tévelygőt azon a lyukon a felszínre lehet hozni. A kiskacsa azonban megállt a túlfolyó csöve és az akna között félúton. Mivel anyukája nem hívta, nem mozdult. Ezért kitalálták, hogy vizet engednek az aknába, hátha így kiúszik az bejáratához, de minden erőfeszítésük hiábavaló volt, nem jött elő a 13. kiskacsa. Fel kellett adniuk a küzdelmet. Az életmentők csapata elvonult a mentés színhelyéről, kacsamama pedig, mintha semmi nem történt volna, vígan úszott a tavon tizenkét gyermekével.

Nem telt el fél óra, amikor kacsamama újabb veszélyes kalandra vállalkozott. A közeli másik kis tavat akarta meghódítani gyermekeivel. Igen ám, de a két tó között ott van a forgalmas 811-es főútvonal! Kacsamama – nem törődve a vészjellyel – elindult át az úton. Szerencsére éppen akkor két targoncavezető járt arra. A közeledő autós forgalmat megállították, biztosították a kacsacsalád áthaladását, s a kis család így balesetmentesen eljutott a tóhoz. Lubickoltak egyet, majd a parton megszártkóztak. Egy óra múlva kacsamama ismét veszélyes útra kelt kicsinyeivel, leugrott a tó másfél méter magas támfaláról, s ezt a mutatványt várta a kicsiktől is. Azok persze nem tudtak ekkorát ugrani, úgyhogy ők úgy potyogtak le a magasból. Szerencsére mindegyikük sértetlenül túlélte a zuhanást, így követni tudták anyukájukat. A kacsacsalád tagjai sorban vonultak végig cégünk udvarán, majd a kerítés túloldalán lévő hatalmas nádasban végérvényesen eltűntek a szemünk elől. Csak remélni tudjuk, hogy kacsamamának sikerül épségben felnevelnie fiókáit.

A föld ajándékai

Barangolás a Séri családdal az esszenciális olajok világában

Nagy Enikő
Fotó: Barbara Gabriella

Minthogy saját életében is megtapasztalta az esszenciális olajok áldásos hatásait, Sériné Mondok Anita elhatározta, hogy maga is elkezd aromaterápiával foglalkozni, s bővülő tudását másokkal is megosztja. Kétgyermekes családként mostanra hivatásává lett, hogy a föld ajándékaival minél többeknek segítsen. Férje, Séri Csaba – akit nem melleleg ugyan-csak elvarázsolt az olajok világa – támogatja őt küldetésében. Hogy az illatok erejét faluközösségünkbe is elvigyék, Sériék június 26-án, a Tamássy-Margalit-kúria udvarán – az önkormányzattal együttműködve – amolyan „illatoló” workshopot tartottak, amelyen az esszenciális olajok felhasználásának lehetőségeit mutatták be mindazoknak, akik egészségüket a lehető legtermészetesebb és leghatékonyabb módon szeretnék támogatni.

Az első találkozás

„Korábban játékboltot vezettem Bicskén, s épp egy közösségi programon árusítottam, amikor rám tört a szokásos allergiás rohamom – kezdi el mesélni Anita, miként talált rá az illóolajokra. – Nem volt épp nálam semmilyen gyógyszer sem, amivel a tüneteimet csillapíthattam volna, így a mellettem árusító, természetes gyógymódokkal foglalkozó hölgy segített rajtam. Olajat cseppentett a tenyerembe, s arra kért, jó mélyen szípjantsam be. Egy óra múlva nyoma sem volt az allergiámnak, s azóta sem kell bajlódnom vele. Elkezdtem komolyan érdeklődni az illóolajok iránt, nem is elsősorban magam, hanem sokkal inkább a fiaim miatt. Hiszen ha kisgyermeket nevel az ember, tudja, mennyi probléma merülhet fel a hétköznapiakban, olyasmik, amelyekkel nem fordulunk azonnal orvoshoz, mégis bosszantanak. Azt tapasztaltam, sokat segíthetnek a fiúknak is az olajok – például most már mindig úgy alszanak, hogy közben párologtatunk. Mivel nap mint nap megtapasztaltam, mekkora erővel bírnak ezek a növényi esszenciák, úgy döntöttem, nem tartom meg magamnak a rácsodálkozásomat, hanem megosztom másokkal is, hogy milyen csodás hatásai lehetnek az esszenciális olajoknak – mondja Anita. – Tanfolyamról tanfolyamra jártam, folyamatosan képeztem magam, hogy minél többet tudjak adni azoknak, akik hozzám fordulnak. S ezek az emberek, még ha kezdetben talán kicsit szkeptikusak voltak is, döbbenet tapasztalták meg a saját bőrükön, hogy olyan problémáik szűntek meg, amelyekre – úgy

hitték – nincs gyógymód, vagy épp olyanok, amelyekről nem is tudták, hogy problémák, csak azután, hogy felismerték, milyen nélküle az életük.”

Mire képesek az illóolajok?

Miközben Anita egyre nagyobb lelkesedéssel beszél az esszenciális olajok jótékony hatásairól, egy-egy klasszikust illatolunk: levendula, eukaliptusz, teafa, borsmenta, citromfű – hogy mindössze néhányat említsünk az életadó kivonatok közül. Előkerül egy-egy különlegesség, így az olajok királyának nevezett tömjén vagy épp az arborvitae, avagy az élet fájának olaja is. „Több mint százféle gyógynövény szolgál az úgynevezett CPTG (tanúsított, tisztá, terápiás minősítésű) esszenciális olajok forrásául, amelyekben a hatóanyagok koncentráltan vannak jelen, elég egyetlen csepp, s olyan hatást érhetünk el, mintha 28 csésze gyógyteát fogyasztottunk volna el – árulja el Anita. – Minden gyógynövény megbízható termelői területről származik, onnan, ahol őshonosnak számít. Az illóolaj előállításának mikéntje a növényfajtól függ, de alapvetően egy speciális desztillációs eljárás segítségével választják el az olajat a növény többi részétől. Például egy kilogramm rózsához öt tonna szírom szükséges. Az egyes kivonatok sokféle módon felhasználhatjuk: belelegezhetjük, hideg gőzt képező úgynevezett diffúzorba cseppenthetjük, a pulzuspontokra kenhetjük, bemasszírozhatjuk, aromafüldőbe önthetjük, inhalálhatunk is velük, esetleg egyiket-másikat ételbe, italba keverhetjük. Hatásuk ugyancsak sokrétű lehet. Az esszenciális olajok

ban lévő illékony aromás vegyületek közvetlen kölcsönhatásba lépnek az agy érzékelőivel, stimulálhatják az agyat, ezért erőteljes mentális, fiziológiai és érzelmi reakciókat válthatnak ki.”

Illattörténelem

Az Anita által szervezett „illatpartikon” újabb és újabb illóolajjal ismerkedhetnek meg mindazok, akik hisznek abban, hogy a természetes megoldásokkal hozzájárulhatunk a teljesebb élethez, a „jól-léthez”, az „egész-séghez”. A növényi kivonatok egyébként korántsem számítanak új trendnek, az esszenciákat már nagyanyaink is használták, mi több, történetük ősi civilizációkig nyúlik vissza, gondoljunk csak az egyiptomiakra, az ókori görögökre vagy épp a rómaiakra. Az aromaterápia kifejezést a francia kémikus, René-Maurice Gattefossé a XX. század elején használta először, miután egy gyári robbanás során szerzett seb és a levendulaolaj „csodájának” hatására az illóolajok felé fordult a figyelme. Felfedezései a '80-as évektől kezdve indultak világhódító útjukra. „A kivonatok közül talán a levendula esszenciája éli ma a legnagyobb korszakát, én magam is nagyon szeretem, csillapít, a megnyugvásában segít – mondja Anita. – Fertőtlenítő hatása miatt a teafát is rendszeresen használom, ilyenkor nyáron pedig a citrusok a kedvenceim, ugyanakkor a fás olajokat is különösen kedvelem, mert azt az érzést hozzák el számomra, amely az erdőt járva tör elő belőlem. Vannak fák, amelyek akár évszázadokig élhetnek – tudnak valamit, amit mi nem. Hiszem, hogy a növények utat mutatnak nekünk, embereknek, itt élnek velünk, ők is éreznek, és akkorra erejük van, hogy még a betonból is kinőnek.”

Az olajok bölcsessége

Anita növényi esszenciák iránti „rajongása” a férjét, Csabát is meghihlette. „Mindig mindenben támogattam a feleségemet, általa csöppentem bele ebbe az egészbe, eleinte én is hitetlenkedtem, hiszen annyi csodatermék van már a piacon, ám szkepticizmusom csak addig tartott, amit ki nem próbáltam az egyik olajat, amely szinte azonnal megszüntette a testemben a fájdalmat. Rájöttem, hogy nincs itt semmi turpisság, a népi gyógyászat évszázadok óta tudja már, mire képesek a növények. Sőt, észrevehető, hogy egyre több gyógyszergyártó kínál már természetes alapanyagokat tartalmazó terméket – idővel minden és mindenki ugyanoda tér hát vissza. Nagyon boldog vagyok, hogy a feleségemmel együtt járhatom be ezt az alapokhoz visszavezető utat, ami most az életünket meghatározza” – fogalmaz Csaba, aki idén lesz „nagykorú” Anitával, 18 éve ismerik ugyanis egymást. Gyermekszerlemből lett házasság az övék, melynek gyümölcse két kisfiú, Alex és Bence. „Mindig kerestem, miben tudnék mások segítségére lenni, s úgy érzem, most végre megtaláltam a hivatásomat – vallja Anita. – Jó a másikkal kapcsolódni, látni, ahogy a másik visszakapja az önmagába, az életbe vetett hitét, s képessé válik felelősséget vállalni saját magáért, a testéért és a lelkéért. Hiszem, hogy az olajok megtanítanak arra, hogyan figyeljünk oda magunkra, a test jelzéseire, a megérzéseinkre.”

„Tiszta szívemből mondom: boldogok voltunk”

Mozaikok a felcsúti dalkör történetéből

Az egész Váli-völgyet bejárták nótáikkal, s határukra a többi település is megalapította saját dalkörét. Mintegy hatvanan jöttek össze hétről hétre, hogy az énekszóval színt vigyenek a falu életébe. A legendás igazgató bácsi, Csörgöl Lajos vezetésével kovácsolódtak olyan közösséggé, amelynek tagjai a végsőkig kitartottak egymás mellett. Már csupán néhányan élnek az egykori felcsúti dalkör „nótázói” közül – egyikük, a 92 éves Nagy Jánosné Ilonka néni mesélt a dalárda létrejöttéről, küldetéséről, felidézve a nótázásban töltött húsz év leg-szebb pillanatait.

Nagy Enikő
Fotó: Döme László Balázs

Csörgöl Lajos gondolt egyet

„Mindent volt népdalkör Felcsúton, katolikus és református leánykör és legényegylet is működött, de jött a háború, s ez mind elmúlt – emlékszik vissza Ilonka néni. – Itt állt a front, a háború után semmink se volt, kisanyám, azzal voltunk elfoglalva, hogy legyen megélhetésünk, s mikor már kezdtük egy kicsit helyreverekedni magunkat, na, Csörgöl Lajos igazgató bácsi, aki református kántortanító volt, gondolt egyet, összeszedte az egész falut, hogy csináljunk egy dalkört. Hát csináltunk! 1979-ben megalakult a felcsúti dalkör. Voltunk is vagy hatvanan, jó sokan összejöttünk. Mondom nekik, gyerekek, úgy volna jó, ha hétfőn találkozoznánk, vasárnapról mindig marad ennivaló, nem kell főzni, meg aznap a tévében sincs adás. Így hétfőn szépen összegyűltünk, volt, amikor sokan voltak, volt, amikor kevesebben, de azért olyan húszan megmaradtunk, inkább az idősebbek, az én fajtám, a későbbiek már nem voltak olyan nótaszeretők, mint mink. Mondták is: miért kell mindig környákolni? Mink meg olyan piszkosul szerettünk énekelni, olyan jó volt!”

Citerából szerelem

Ilonka néni egy szerelem történetét is elmeséli: „Volt két kis fiatal, Erzi meg Misi. Mondja az igazgató bácsi, ide figyeljete, gyerekek, lehet menni citerázni. Ezek meg el is mentek, s hát a citerázásból szép házasság lett, olyan szépen megvoltak, s a fiaik is mind zenészek lettek. No, hát ez is a dalkör terméke. Meg az is, hogy ahogy megalakultunk, lett ilyen ünnepség, olyan multság, addig meg nem volt semmi. Mink mindenhol meg voltunk hívva, Alcsútra, Tabajdra, Vádra, Kajászóra. Erre oszt mindenhol szépen kezdett megalakulni a dalkör. Egyszer meg el voltunk menve, a tévés csinált ünnepélyt Szekszárdon, s oda is meghívást kaptunk – jut eszébe Ilonka néninek egy másik kedves és egyben mókás történet. – Endre

bácsi meg a Feri elmentek az istállókat megnézni, oszt annyira belemelegedtek a nézelődésbe, hogy mikor indulni kellett volna haza, nincs meg egyik se. El kellett menni keresgélgni, hol a csudába' vannak, hát elnézelődtek, annyit nevettünk rajtuk, te.”

Hát mi lesz velünk?

Csörgöl Lajos közel tíz éven át volt a felcsúti dalkör vezetője, Ilona néni szerint csodás évek voltak azok. „Megtanított nekünk mindent, s ha valaki tudott egy népdalt, amit mink nem, akkor megtanultuk. Más tájaknak a nótáit is tudtuk. De aztán jött a szomorú helyzet, hogy augusztus 20-ára, a térsz ünnepére készülünk, sok dalt megtanultunk, de előtte való este az igazgató bácsi rosszul lett, s nem tudták már visszahozni. Meg is halt. Nem voltunk az ünnepélyen se, s bajban voltunk, mi lesz velünk, szétmegyünk, vagy együtt maradunk. Egy hónap volt hátra, be voltunk jelentkezve Fehérvárra, minősítésre. Kaptunk egy ideiglenes tanítót, eljött a nap, mink következünk a műsorban. A bemondó szépen elmondta, mi történt velünk, csak álltunk a nagy potyogós könnyekkel, az egész nép felállt, rengetegen voltak, csak álltunk percekig, nem tudott szólni senki se. Úgy sajnálta mindenki az igazgató bácsit. Az mindenholt ott volt, annak a szíve, a lelke a nóta volt. Annyit tanultunk tőle, kisanyám, azt el se tudom mondani! So-kat tett ezért a faluért, felrázta az egész Váli-völgyet. De hogy mondjam tovább, a minősítés után vettünk huszonegy szál szegfűt, csináltattunk egy szép koszorút, s hazafelé egyenest a temetőbe mentünk. De itt maradtunk árván. Hát mi lesz velünk? Nincs, aki összefogjon.”

Új vezetővel tovább

Ilonka néni a másik Ilonkával fogta magát, s elmentek a bicskei dalkör összejevetelére, ahol meglátták Csizmadia Lászlót, a zeneiskola akkori vezetőjét. „Oda-mentünk hozzá, mondta, sok a dolga, de mi is mondtuk a magunkét – meséli

Ilonka néni. – Mikor már jól kibeszéltük magunkat, mondom neki, tanár úr, mink olyan szófogadók vagyunk, velünk nem lesz sok baja, vállaljjon el, kérem! Rám néz, s mondja, na, jól van, mikor tartják a próbát? Meg is jelent hétfőn. Jött még párszor, mikor oszt azt mondja: hát én úgy megszerettem magukat, hogy amíg maguk énekelni akarnak, addig én is leszek magukkal. S itt is volt velünk. A következő tíz évben ő vezetett bennünket. Na de ő oszt megtanította nekünk! Nem ám olyan egyszerűen, népiesen, hanem tudod, kisanyám, olyan kiművelten. S mink mindent, amit csak bevett a fejébe, megtanultunk szépen. Jöttek a bicskei napok. Elmentünk, nem voltunk csak egyszer, mert mondták a többiek, minket ne hívjanak meg, mert mink mindent megnyerünk. Nem is mentünk többet, a tanár úr úgy megsértődött. Bántotta őt, miért kellett ilyet mondani nekünk, mert büszke volt ám ránk. De mink nem sértődünk meg, csak hagy mondják!” – nevet Ilonka néni.

Szép húsz év volt

Mint mondja, úgy ünnepelték a születés- és névnapokat, hogy az ünnepelt nótáját el kellett énekelni. „Mindegyik nótát szerettem, nem is tudnám megmondani, melyik volt a kedvencem, akármelyik szól a rádióban, már éneklek is, csak úgy hangzik! – meséli. – A Galambszívet örököltém az édesanyámtól... gyönyörű nóta. De gyakran énekeltek az öregek nótáját is. Tán még most is el tudom énekelni. Halkan eléneklek: »Emlékszel, barátom, mily gyönyörű volt, virág nyílt a fákön, és süttött a hold.« – már dalra is fakad Ilonka néni, könnyek szöknek a szemébe. – Ám egyszer csak meghalt a tanár úr felesége, s ha az egyik elmegy, a másik már nem találja a helyét, így történt vele is. Egyre ritkábban jött a próbákra, pont húszévesek lettünk, s akkor befejezte. Nemsokára meg is halt ő is. Húsz évig voltunk együtt, de ez a húsz év, kisanyám, el se tudom mondani, hogy milyen szép húsz év volt. Szerettük egymást, ha csak tehettük, együtt voltunk. Mondom neked, kisanyám, tiszta szívemből mondom: boldogok voltunk!”

Tombol a nyár

A nyári forróság legnagyobb kihívása a kert megóvása a nap „gyilkos” sugaraitól. Készítsünk tervet az elkövetkezendő időszakra a növények locsolására, a víz beszerzésére és a szükséges feladatok elvégzésére. Gondoskodnunk kell a folyamatos öntözésről és a tápanyagpótlásról, ami kondicionálja a növényeinket.

Kertészeti Áruda

A pázsit locsolását, ha módunkban áll, a kora reggeli órákban végezzük napi rendszerességgel. Alaposan öntözzük meg a fűvet, lehetőség szerint esőztetéssel. Kerüljük az esti áztatás öntözést, mivel éjszaka a felületi pangó víz táptalaja lehet a gombásodásnak. Automata locsolórendszer esetén a kora reggeli órákban hosszabb locsolás szükséges, ami egész napra elegendő. A többszöri rövidebb locsolási idő esetén csak pár centi mélységbe ér el a víz, ami a gyökérzóna elvesztését eredményezheti.

Kaspós növényeink alá helyezzünk csepegtetőtálcaikat, így több vizet tudnak felvenni. Minél nagyobb a növény tömege, annál több vízre van szüksége. Ha a lehetőségeink engedik, akár naponta kétszer is öntözhetünk kánikula esetén. Például a leandereket ilyenkor egyszerűen nem lehet túlöntözni. Nagy kaspóban a muskátli több gyökeret tud nevelni, ezáltal könnyebben veszi fel a vizet, és nehezebben szárad ki. A faluban kihelyezett muskátlikat átlagosan kétnaponta öntözzük az extra nagy kas-

pó miatt. Konyhakertünkben eredményesebb az árasztóvíz kijuttatása „barázdába”, ez esetben ugyanis célzottan a gyökérzónához érkezik a nedvesség. A kihelyezett szobanövényeinket lehetőleg árnyékosabb helyre tegyük, mivel nehezebben viselik a tűző napot.

Az öntözés ilyenájt létfontosságú, nem lehet egy-egy periódust elhagyni, mert a növények párologtatása rögtön megszűnik, és lehet, hogy az adott növény újra felszívja magát, de a száradás végzetes károkat okozhat. Gondolnunk kell arra is, ha nyaralni megyünk, locsolás hiányában az egész éves munkánk mehet tönkre.

Nagyon fontos, hogy a sok víz függvényében pótolni kell a tápanyagot is. Kiváló minőségű folyékony adalékokat lehet beszerezni, amelyeket egy öntözőkanna segítségével könnyen kijuttathatunk a növényekre. A folyékony tápszert a lehető leghamarabb fél fogják venni. Ne tévesszen meg bennünket egy nyári zápor sem, mert nem jut minden növény tövéhez az éltető víz, így eső után is pótolni kell a vizet.

Kertész Róbert vegán Ironman rovata Pástétomparádé

Igazi klasszikust hozott nekünk e havi konyhaművészünk, ám ezúttal is újragondolva. Ha a pástétomról van szó, elsőként talán a libamájra gondolunk, de ez a lágy, krémes finomság készülhet akár zöldségből is. Az egyik alapanyagunk egy olajnövény, a napraforgó lesz, amely számtalan jótékony hatással bír: mellett, hogy B-vitamin-bomba, csökkenti a magas koleszterin- és vércukorszintet, illetve a magas vérnyomást is. A másik alkotórészünk, amelyből a Közel-Kelet kedvelt eledele, a hummusz készül, a reformkonyha sztárja, a csicseriborsó lesz, amelyet egy kedvelt fűszernövény, a kurkumával bolondítunk meg. Az indiai népi gyógyászat és gasztronómia alapdarabja valóságos csodaszer: erős antioxidáns, serkenti az emésztést, s gyulladáscsökkentő hatása is van.

Hozzávalók (kurkumás hummusz):

310 g csicseriborsó-konzerv
100 g szezám-mag
1 csapott teáskanál őrölt római kömény
1 csapott teáskanál kurkuma
1 gerezd kisebb fokhagyma összezúzva
1 evőkanál citromlé
1 dl olívaolaj
só ízlés szerint

Elkészítés:

Száraz serpenyőben állandó kevergetés mellett zsemleszínűre pirítjuk a szezám-magot, majd ledaráljuk. A csicserikonzerv levét félretesszük, S késsé aprítóba öntjük a félretett levének felével, olívaolajjal, sóval, fűszerekkel krémesse kevertetjük. Utoljára tesszük hozzá a pirított, őrölt szezám-magot. Az elkészült pástétomokat tálalhatjuk pirítóskenyérrel, zöldséghasábokkal. Reggelire vagy vacsorára, esetleg vendéglátó falatkák tetejére egyaránt kiváló.

Hozzávalók (paradicsomos napraforgó-pástétom):

1 üveg 360 grammos paradicsompüré
1 pohár (2 dl) napraforgó enyhén megpirítva
1 teáskanál bazsalikom
fél teáskanál só
fél evőkanál édesítő (eritrit)
1 evőkanál fűszerpaprika
1 kis fej vöröshagyma apróra darabolva

Elkészítés:

A napraforgómagot megpirítjuk száraz serpenyőben (vagy már pirított napraforgót vásárolunk), ezután ledaráljuk S késsé aprítóban vagy kávédarálóban, aztán az összes hozzávalóval elkeverjük. Jót tesz neki, ha hagyjuk pár órát állni, hogy az ízek összeérjenek.

Névjegy Molnárné Mariann

„Ötgyermekes édesanya, természetgyógyászfittoterapeuta vagyok, masszörként is dolgozom, egyénre szabott kezeléseket végzek. Mindemellett évek óta részt veszek különféle életmódtáborok és vegán főzőkörök szervezésében, ezért is tartottam fontosnak a szakács képzés megszerzését. Naponta főzök a családomnak, szívesen készítek a teljes értékű növényi étrendbe illő ételeket. Szeretem a gyorsan elkészíthető, tartalmas és egészséges ételeket.”

Péter és János felment a templomba a délutáni imádkozás idejére, három órára. Arra vittek egy születése óta sánta férfit, akit mindennap letettek a templomnak abba a kapujába, amelyet Ékes-kapunak hívtak, hogy alamizsnát kérjen a templomba menőktől. Amikor meglátta, hogy Péter és János be akar menni a templomba, alamizsnát kért tőlük. Péter pedig Jánossal együtt rátekintett, és azt mondta: Nézz ránk! Ő felnézett rájuk, remélve, hogy kap tőlük valamit. Péter így szólt hozzá: Ezüstöm és aranyam nincsen, de amim van, azt adom neked: a názareti Jézus Krisztus nevében kelj fel, és járj! És jobb kezénél fogva felemelte, annak pedig azonnal megerősödött a lába és a bokája, felugrott, talpra állt, és járt. Bement velük a templomba is, járkált, ugrándozott, és dicsérte az Istent. Látta őt az egész nép, amint járkál, és dicséri az Istent. Felismerték, hogy ő az, aki alamizsnáért szokott ülni a templom Ékes-kapujában. És félelemmel telve csodálkoztak azon, ami vele történt.

(Apostolok cselekedetei 3,1–10)

A begyógyult csont

Rózsa Dávid

A diákok egyszer megkérdezték antropológiaprofesszorukat: Mi a civilizáció első jele? Hol kezdődik el az, amit már civilizációnak lehet nevezni? Sokan hitték, hogy valamiféle szerszámot, eszközt mond majd a tanár, esetleg valamilyen tudást, helyette azonban meglepő választ kaptak. A civilizáció első jele a begyógyult combcsont. A begyógyult csont ugyanis bizonyítéka a másikkal való törődésnek. Annak, hogy a közösség nem hagyja magára a beteget, gondoskodik róla, és vigyáz rá addig, ameddig csak szükséges. A civilizáció jele, hogy képesek vagyunk adni a másiknak.

Persze a fenti példa csak hasonlat, és mint olyan, nem tökéletes. Mégis jól átad valamit abból, hogy emberként meghatározó tulajdonságunk, hogy képesek vagyunk a másiktól gondoskodni. Hiszem azonban, hogy a fenti igeszakaszban valami többről van szó. Nem egyszerűen arról, hogy emberként törődünk a másikkal, hanem arról, amit úgy nevezhetünk: felnőtt és érett keresztyénség. Amikor felismerjük, hogy mink van, mit kaptunk, és azt, hogy abból hogyan tudunk úgy adni, ahogyan arra a másiknak szüksége van. Ehhez pedig több dolog is szükséges, de most egyet szeretnék kiemelni: ahhoz hogy a másiknak adni tudjunk, lennie kell valakinek, aki adni akar.

A fenti történetben ez a valaki Péter. János is ott van ugyan, de érzem, mikor kell háttérben maradnia – itt Péter az, aki cselekszik. Péter az, aki válaszol a sánta megszólítására, miközben épp a templomba tart, pontosabban a zsinagógába. Csodálkozhatnánk, hogy miért, mi keresnivalójuk van még nekik a templomban, hiszen pünkösöd után járunk a történetben, már megkapták a Szentlelket, hallották Jézus tanításait. Azt is mondhatnánk, hogy jóval előrébb tartanak a hitben, mint a társaik. Nem tudhatjuk pontosan, hogy miért indultak a templomba, talán tanítani, talán maguk is tanulni vagy imádkozni akartak.

Mégis üzenete van mindennek számunkra: miként tudjuk megélni azt a fajta másiknak adást, amiről az evangéliumban olvasunk. Üzenete, mégpedig egy nagyon fontos szabály képeben: csak addig tudunk segíteni a másiknak, csak addig tudjuk elvinni őt, ameddig mi magunk is eljutottunk. Csak addig tudjuk elkísérni, ameddig mi is elküzdöttük magunkat.

Ezért nem lehet csak a másiknak adásra, csak a mások szolgálatára alapozni a hitünket. Nekünk is élő kapcsolatra van szükségünk Istennel ahhoz, hogy ebben a különös szolgálatban meg tudjuk állni a helyünket, hogy tudjunk cselekedni. Szükség van a forrásra, amiből tudunk merni annyit, hogy abból másnak is adjunk. Szembe kell néznünk a halállal ahhoz, hogy a másiknak valódi vigasztalást adhassunk a gyászban. Az isteni gondviselésbe vetett hitről csak úgy tudunk hitelesen bizonyosságot tenni, ha magunk is valóban hisszük és valljuk azt. Ahhoz, hogy Krisztus kegyelmet adó halálát és feltámadását hirdessük, először nekünk kell bizonyosságot nyernünk. Ez a felnőtt keresztyénség mentalitása: tudom, hogy szükségem van arra, hogy kapjak, de már nem csak kapni szeretnék, hanem képes vagyok adni is a másiknak. Azért vagyunk képesek adni, mert tudjuk, hogy előtte már kaptunk – magától az élet urától. Ahhoz, hogy az az ember lehessen, aki a másik felé fordul, s hogy legyen mivel a másik felé fordulnom, szükség van a forrásra, amiből feltöltekem. Építünk hát a kapcsolatunkat Istennel, hogy képesek legyünk felnőtt és érett keresztyénként adni a másiknak.

Tudta-e, hogy...

1997-ben

Janisch Attila filmrendező Hosszú alkony című filmjének egy részletét a felcsúti vasútállomáson forgatták. Igaz, az épület nem állomást, hanem egy lerobbant kocsmát jelenített meg. A filmdráma főszerepét a nemrégien elhunyt Törőcsik Mari játszotta. A Hosszú alkony az 1997-es Magyar Filmszemlén fődíjat és rendezői díjat kapott, a Karlovy Vary-i Nemzetközi Filmfesztiválról a Don Quijote-díjat hozta el, a salernói filmfesztiválon pedig Törőcsik Marinak ítelték a legjobb női alakítás díját.

Noll Zoltán

Isten éltesse!

Mészáros László polgármester június legalább 70 életmegélt születésnaposait is köszöntötte.

Harangozó Ferenc a 84., Zábó Lászlóné a 77., Gulyás József a 75., Kovács Ferencné a 90., Kovács Viktorné a 81., Bandur István a 73., Szilágyi Józsefné a 86., Leithi Vilmosné a 73., Gulyás László a 78., Katczer Györgyné a 85., Bankó Jánosné a 76., Temesi Józsefné a 72. születésnapját ünnepelte.

Szurkolói felhívásra június 23-án, szerdán este a magyar-német mérkőzés idején piros-fehér-zöldben pompázott a Pancho Aréna, csatlakozva a kezdeményezéshez, amelynek során több hazai klub, így a Ferencváros, az MTK vagy épp a Haladás otthona is nemzeti színekben, egyként ünnepelte az Európa-bajnokságon hősiesen helytálló magyar nemzeti csapatot.

A Felcsút SE története

Önök is vannak régi történeteik? Netán a Felcsút SE valamely korszakából származó ereklyéi? Ha Ön is őriz olyan históriát, emléket, relikviát, amely hajdanai sportegyesületünkhöz kötődik, kérjük, ossza meg velünk!

Egy nagyszabású kötet készül éppen, amely a régi idők felcsúti fociját hivatott bemutatni. Ön is ennek a kiadványnak lehet „társ szerzője” emlékeivel.

Várjuk mindazok jelentkezését, akik szívesen mesélnének a Felcsút SE történetéről, amikor a szurkolók a labdarúgók gázsijaként maguk dobták össze a Bambira valót, s amikor a csapat még ponyvás IFA-val járt idegenbe játszani.

Aki elmondaná történeteit, vagy megmutatná ereklyéit, Oláh Jánost a 06 20 425 2417-es telefonszámon vagy Szabó Pétert a 06 20 558 1110-s telefonszámon keresheti. Köszönjük, hogy mesél nekünk!

Hirdetésméreteket

1/10 fekvő:	90x50 mm
2/10 álló:	90x105 mm
2/10 fekvő:	184x50 mm
1/4 álló:	90x131 mm
1/4 fekvő:	184x63 mm
1/2 fekvő:	184x131 mm
1/2 álló:	90x 268 mm
1/1 tükör:	184x 268 mm
1/1 kifutó:	210x297mm + 5-5 mm kifutó

Hungaro Petrol Kft.

Üzemanyagok, kenőanyagok, autófelszerelések, kávé, üdítő széles választékával várja Önt **mindennap 5.30-tól 20.30-ig a felcsúti benzinkút!**
8086 Felcsút, Fő u. 220.
Tel.: 22-594-064

Műszaki kereskedés nyílt az Agro-Felcsút Kft.-nél

A környék legnagyobb raktárkészletével várjuk kedves vásárlóinkat!

Agro-Felcsút Kft.
Telefon: 06 20 284 9076
Cím: 8086 Felcsút, Fő u. 1.
E-mail: kozpont@agro-felcsut.hu

VÁL-VÖLGYE PÉKSÉG ÉS HENTESÜZLET

Kínálatunk:
• sertéshús • baromfi • húskészítmények
• pékáru • tejtermék • üdítő • szárazáru

Nyitvatartás:
H-P: 05.30-18.00
Szombat: 05.30-14.00
Vasárnap: Zárva

8087 Alcsútdoboz, Béke utca 1.
Tel.: 06-20/535-0503
facebook.com/valvolgyepeksseg

SZERETETTEL VÁRJUK KEDVES VÁSÁRLÓINKAT!

Friss tojást, roppanós almát és édes almalét egy helyről a termelőtől, Felcsút Szűnyogpusztán a tojóházánál.

PÁK-TO Kft.
Tel.: +36 22 701 966
www.jotojas.hu

Kedves Kalandor!
Szeretettel várunk az Alcsútdoboz Kalandparkba!

Ha ezt a kupont kívágod és magaddal hozod, **50% kedvezményt** adunk a belépőd árából!

Ez a kupon más kedvezménnyel nem összevonható!
A nyitástól 2021.07.18-ig érvényes!

alcsutikalandpark
www.alcsutikalandpark.hu
+36 20 387 4613

Konferenciák, rendezvények, lakodalmak kiváló helyszíne, a festői Alcsúti Arborétum mellett.

Keresse fel éttermünket is!
www.puskashotel.hu
info@puskashotel.hu
foglalas@puskashotel.hu
Telefon: 22-701-017

GONDOS TŰZÉP
Alcsútdoboz, Petőfi S. u. 7.

Nyitva tartás:
Hétfőtől péntekig 8.00–16.00
Szombaton 8.00–12.00

Rendelést telefonon is felveszünk!
Telefon: 22-252-106
20-972-7750